

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming - Z2023-00000109	Datum	22 juni 2023
Zaaknummer	Z2023-00000109	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2023-00009505	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	11 januari 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	<ul style="list-style-type: none"> - Voorschriften bij de ontheffing - Voorgeschreven maatregelen - Locatie plangebied		

Vliegend Goed heeft namens de gemeente Utrecht een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie fort Lunet III Houtensepad 148 in Utrecht (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000109.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis.

We verlenen de ontheffing voor de periode vanaf de verzenddatum van de ontheffing tot en met 15 april 2025.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op restauratie en herbestemming van het noordelijke reverbatterij van fort Lunet III, aan de Houtensepad 148 te Utrecht. De restauratie vindt plaats in twee fases. De eerste fase zal bestaan uit een casco restauratie aan de buitenzijde van het gebouw waarbij alle invliegopeningen voor vleermuizen behouden blijven. Fase twee betreft een technische aanpassingen aan het gebouw zodat deze in gebruik genomen kan worden voor menselijke activiteiten. De nog niet afgesloten invliegopeningen voor vleermuizen worden in deze fase wel afgesloten. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de franjestaart (*Myotis nattereri*), gewone baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*) voor de periode van 1 mei 2023 tot en met 1 mei 2025.

Positieve afwijzing

U vraagt ontheffing voor wat betreft de watervleermuis. Maar wij beoordelen dat ontheffing voor deze soort niet nodig is om de werkzaamheden uit te voeren, omdat er geen verbodsbepalingen ten aanzien van deze soort worden overtreden. Daarom wijzen we de aanvraag voor dit onderdeel af. Onze motivering is opgenomen in onderdeel C, Ecologische beoordeling.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 17 april 2023 en 23 mei 2023 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep.

Alternatieve locatie

De restauratie en herbestemming zijn locatiegebonden en kunnen niet op een andere locatie worden uitgevoerd. Er is dan ook geen redelijke alternatieve locatie voor de ingreep.

Alternatieve werkwijze

Restauratie is nodig voor het behoud van de noordelijke reverbatterij van Lunet III. In het activiteitenplan van 23 mei 2023 zijn drie mogelijke alternatieve werkwijzen besproken:

- Optie 1: Niets doen;
- Optie 2: Casco restauratie van de noordelijke reverbatterij van Lunet III zonder een jaarrond bestemming. (Handhaving huidig gebruik mitrailleurkazemat op Lunetten IV);
- Optie 3: Een gehele restauratie met een herbestemming van beide gebouwen.

U geeft aan dat het verval van het gebouw zal versnellen als er op korte termijn geen herstelwerkzaamheden aan het gebouw worden uitgevoerd. Hierbij ontstaat het risico dat de achtergevel van het gebouw in verval raakt. Het gebouw zal hierdoor ongeschikt worden als overwinteringsplek van de aangevraagde soorten. Optie 1 is ecologisch gezien dan ook geen geschikte optie en draagt bovendien niets bij aan het doel van de ingreep

Als er alleen een casco restauratie plaatsvindt, waarbij de huidige overwinteringsplek van de aangevraagde soorten behouden blijft en licht verbetert door de vermindering van tocht en lichttoetreding, zal het gebouw aan de droge kant blijven en blijft het gebouw weinig weggroei mogelijkheden voor vleermuizen bieden. Ook zal het gebouw in de zomermaanden een menselijke gebruiksfunctie krijgen om kosten van de regelmatige noodzakelijke (duurzame) onderhoudswerkzaamheden te kunnen dekken. Maar parttime menselijk gebruik in de periode wanneer vleermuizen afwezig zijn, zal onvoldoende financiële middelen opleveren om in de toekomst het gebouw te kunnen onderhouden. Voor kostendekking zal de mitrailleurkazemat op Lunetten IV weer in gebruik genomen moeten worden voor menselijk gebruik. Dit zal ervoor zorgen dat op lange termijn beide gebouwen een laag aantal overwinterende vleermuizen zullen hebben en de populaties niet zullen versterken. Optie 2 is dan ook ecologisch gezien een matige oplossing.

Voor uitvoering van de werkzaamheden is daarom gekozen voor optie 3, waarbij er een gehele restauratie en herbestemming van het gebouw plaatsvindt en er een alternatieve locatie voor overwintering van de vleermuizen aangeboden wordt. In deze optie gaat de winterfunctie van de noordelijke reverbatterij van Lunet III volledig verloren en wordt de mitrailleurkazemat op Lunet IV volledig ingericht als een alternatieve overwinteringslocatie voor vleermuizen. Ter ecologische beoordeling geeft u in het activiteitenplan van 23 mei 2023 het volgende hierover aan:

“Deze optie is niet alleen de minst schadelijke van de drie maar levert ecologische winst op, zowel op korte termijn als langere termijn. Tevens maakt de jaarexploitatie van de noordelijke reverbatterij op Lunetten III mogelijk om als vleermuiswinterverblijfplaats bestemde gebouwen jaarlijks te kunnen onderhouden en beheren.”

Ter onderbouwing van de alternatievenafweging heeft u een rapportage van Van Hoogevest Architecten BV. ‘KAZEMAT LUNET III Inventarisatie, inspectie onderhoudsbehoefte Casco exterieur en interieur Kazemat Lunet III Utrecht’ van september 2018 aangeleverd

Zoals hierboven is beschreven, bestaat er daarom geen redelijke alternatieve werkwijze.

Alternatieve planning

In de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de functies die het plangebied heeft voor de franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis. De alternatieve verblijfplaatsen worden tijdig aangeboden aan betreffende soorten, zodat zij hieraan kunnen wennen, en de verblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt buiten de kwetsbare winterperiode van de soorten. Een redelijke alternatieve planning is daarom niet aan de orde.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangegeven dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van het project worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang, zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

In de aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

Andere dwingende redenen van groot openbaar belang

Aangegeven belang

In het activiteitenplan van 23 mei 2023 heeft u aangegeven dat het gebouw een rijksmonument en Unesco erfgoed is. De gemeente Utrecht heeft een wettelijke verplichting om het gebouw te behouden en het in kwaliteit te verbeteren.

In het activiteitenplan van 23 mei 2023 geeft u het volgende aan:

"Vanaf 2005 zijn de forten en hun omgeving van de Nieuwe Hollandse Waterlinie aangewezen als rijksmonument en nationaal landschap. Deze aanwijzing leidt tot een inspanningsverplichting van de eigenaren tot behoud en verbetering van de kwaliteiten van deze gebouwen en het landschap. Vanaf 2021 zijn de forten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie toegevoegd aan de Unesco lijst onder de naam Dutch Waterdefence lines (waaronder ook de Linie van Amsterdam valt)."

De noordelijke reverbatterij van Lunet III heeft ingrijpend herstelwerk nodig, als er geen restauratiewerkzaamheden worden uitgevoerd raakt het gebouw in verval. Om het gebouw ook in de toekomst te behouden zijn met enige regelmaat noodzakelijk (duurzame) onderhoudswerkzaamheden nodig. Om dit te kunnen bekostigen, is er gemeenschapsgeld nodig. Om dit voor de gehele Nieuwe Hollandse Waterlinie mogelijk te maken is op nationaal niveau gekozen voor behoud door ontwikkeling (Panorama Krayenhoff).

Ter onderbouwing van de belangenafweging heeft u de volgende een rapportages aangeleverd:

- 'Van verdedigingslinie naar inspiratiebron. Het verleden met het heden verbinden en in de toekomst borgen, Concept uitvoeringsprogramma Hollandse Waterlinies 2021 – 2024, Provincie Utrecht' van juni 2021.
- 'Panorama Krayenhoff, Linieperspectief, Samenvatting' van maart 2004.

Beoordeling van het aangeven belang

U heeft aangetoond dat restauratie en herbestemming van de noordelijke reverbatterij van Lunet III een dwingende reden van groot openbaar belang heeft, omdat hiermee wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen tot behoud en verbetering van de kwaliteiten van een rijksmonument en Unesco erfgoed.

Conclusie belangenafweging

Hiermee is voldoende onderbouwd dat de ruimtelijke ingreep nodig is voor vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ruimtelijke ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Jaarlijks, sinds de winter 2003/2004, wordt de noordelijke reverbatterij Lunet III meegenomen in de wintertellingen voor het project Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) meetprogramma Wintertellingen Vleermuizen van de Zoogdiervereniging. De soorten die met dit meetprogramma worden gevolgd, zijn onder andere: watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, vale vleermuis, ingekorven vleermuis en gewone grootoorvleermuis. Aanvullend op het meetprogramma is er in 2020 een breed opgezet onderzoek uitgevoerd naar overige functies binnen het plangebied en de directe omgeving. Gedurende dit onderzoek is er gekeken naar onder andere zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van gewone baardvleermuis, brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis in de bebouwing binnen het plangebied, maar ook in de bebouwing en bomen in de directe omgeving. De noordelijke reverbatterij Lunet III voldoet niet aan de eisen als verblijfplaats voor de laatvlieger en als nazomerzwermlocatie van de franjestaart. Deze soorten zijn dan ook niet meegenomen in het protocolair onderzoek binnen het plangebied.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied

- **Franjestaart**
De franjestaart is in 2022 aangetroffen binnen het plangebied. De soort maakt gebruik van de noordelijke reverbatterij Lunet III als winterverblijfplaats. De soort komt onregelmatig (één keer per drie jaar) voor in het plangebied.
- **Gewone baardvleermuis**
De gewone baardvleermuis is in 2020 aangetroffen binnen het plangebied. De soort maakt gebruik van de noordelijke reverbatterij Lunet III als winterverblijfplaats. De soort is ook in het verleden (vóór 2020) met enige regelmaat vastgesteld tijdens de jaarlijkse wintertellingen.

- **Gewone grootoorvleermuis**

De gewone grootoorvleermuis is in 2023 aangetroffen binnen het plangebied. De soort maakt gebruik van de noordelijke reverbatterij Lunet III als winterverblijfplaats. De soort is ook in het verleden (vóór 2020) met enige regelmaat vastgesteld tijdens de jaarlijkse wintertellingen.

De vastgestelde aantallen individuen per soort zijn in de afgelopen onderzoek jaren laag (1 á 2 individuen van elke soort).

De watervleermuis is in het verleden in het plangebied aangetroffen en komt in de directe omgeving voor, maar is al sinds 2018 niet meer in de reverbatterij Lunet III aangetroffen. Mogelijk wil de soort wel weer gebruik gaan maken van de noordelijke reverbatterij Lunet III in de toekomst.

Staat van instandhouding

Het aantal vleermuizen dat in de noordelijke reverbatterij van Lunet III overwintert is klein en groeit nauwelijks. In deze reverbatterij overwintert zo'n 3-9% van alle lokaal getelde dieren, regionaal is dit minder dan 1%. Op provinciaal niveau is dit 1%. Aantallen overwinterende vleermuizen in andere naburige objecten met geschikter klimaat en afwezigheid van storingen groeiden wel. De lokale trend van de franjestaart en de baardvleermuis is vanaf 2015 positief. De aantallen gewone grootoorvleermuizen schommelen waardoor de bepaling van een trend moeilijk is.

De franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis laten vanaf 1996 in de regio stad Utrecht een positieve ontwikkeling zien in aantallen overwinterende dieren. De trend in het aantal overwinterende franjestaarten in Stad Utrecht Zuidoost is stijgend, maar de trend in de provincie Utrecht is onduidelijk. De trend in het aantal overwinterende gewone baardvleermuizen is zowel in Stad Utrecht Zuidoost stabiel. Het aantal overwinterende gewone grootoorvleermuizen in Stad Utrecht Zuidoost neemt duidelijk toe, terwijl de trend in de provincie stabiel is.

Landelijk zijn de aantallen overwinterende gewone grootoorvleermuizen stabiel, neemt de franjestaart sterk toe in aantal en is er recent een afname in gewone baardvleermuizen.

Voor onderbouwing van de staat van instandhouding verwijst u naar:

- Jansen, E.A., Zeilstra, J. 2020. Overwinterende vleermuizen op de forten Lunetten I, II, III en IV Beheer, aantalsontwikkeling en inschatting van het belang. Rapport 2020.013. De Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- La Haye, M & T. Van der Meij, 2022. Overwinterende vleermuizen in Nederland in 1986-2020 op basis van het NEM Meetprogramma Wintertellingen Vleermuizen. Lutra 65: 7-22.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden zullen een winterverblijfplaats van de franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis vernielen. Hierdoor worden de franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis verstoord. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Aangezien de watervleermuis al sinds 2018 niet meer is aangetroffen, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat er geen verbodsbepalingen ten aanzien van deze soort worden overtreden. Ontheffing ten aanzien van de watervleermuis kan daarom niet verleend worden en is ook niet noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We gaan akkoord met de mitigerende en compenserende maatregelen die u voorgesteld heeft. Deze maatregelen staan in bijlage 2 van deze beschikking.

De voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken, zijn in dit geval voldoende. Er worden in de alternatieve verblijfplaats ruim voldoende voorzieningen aangeboden (vier keer zoveel als vereist), waarvan in het verleden succesvolle ingebruikname is vastgesteld, aangebracht in de betonnen mitrailieurbatterij op Lunet IV. Dit object is mogelijk ook al bekend bij de aangetroffen vleermuizen en daarom kunnen de voorzieningen tijdens het nazomerzwermen makkelijk ontdekt worden en in gebruik genomen worden tijdens de winterperiode. Ook zijn er in de directe omgeving drie gelijkwaardige winterobjecten aanwezig op zeer korte afstand van de noordelijke roverbatterij Lunet III. Deze winterobjecten zijn in het verleden door de soorten al eerder ontdekt. Gewenningsperiode is dan ook niet noodzakelijk.

De voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen zijn ook geschikt voor de watervleermuis. Mocht watervleermuis in de toekomstige situatie opnieuw gebruik willen maken van het plangebied, dan kan deze net als de overige aangetroffen soorten gebruikmaken van de getroffen permanente maatregelen. Negatief effect op de soort is dan ook niet te verwachten.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Vliegend goed en een afschrift van de beschikking aan:

- Gemeente Utrecht;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking.

De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening of via de printversie van dit formulier. U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl (zoekterm "Bezwaar tegen beslissing provincie").
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Maakt u geen gebruik van het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening, maar van de printversie van het formulier of van een zelfgeschreven bezwaarschrift? Onderteken deze dan met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank.

Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast de bezwaarprocedure. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan.

U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben.

Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:
Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005

3500 DA Utrecht

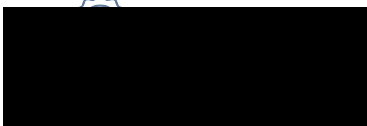
3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
  - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
  - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
  - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de RVO hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

11. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Monitoring

12. In verband met het verlies van een winterverblijfplaats is monitoring nodig om te bepalen of soortgerichte beschermingsmaatregelen voldoende effectief zijn. Er moet monitoring plaatsvinden op de functionaliteit van de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis.
Het monitoringsonderzoek moet minimaal worden gericht op de volgende onderzoeksvragen:
  - of de franjestaart, gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis gebruikmaken van de aangeboden alternatieve verblijfplaatsen;
  - met welke aantallen van de soort hiervan gebruik wordt gemaakt;
  - welke verblijfsfunctie de alternatieve verblijfplaatsen vervullen.
13. Het monitoringsonderzoek voor de permanente alternatieve winterverblijfplaatsen wordt uitgevoerd volgens de op dat moment vastgestelde NEM-wintertelling methode. Hierbij wordt het winterverblijf geïnspecteerd door visuele inspectie met zaklamp en indien nodig een warmtebeeldcamera.
14. Het monitoringsonderzoek voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen start het eerste jaar na uitvoeren van fase 2. Volgens de aangeleverde planning van het project betekent dit dat de monitoring plaatsvindt in 2024, 2026, 2028 en 2030.
15. De monitoringsresultaten worden, voor zover dit waarnemingen van beschermde soorten betreft, geregistreerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Dit gebeurt voordat de monitoringsrapportage aan de RUD Utrecht wordt verstuurd.
16. De monitoringsrapportage moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
  - a. Onderzoeksgegevens (data, tijdstippen, weersomstandigheden en onderzoeksmethode);
  - b. Beschrijving van de onderzochte maatregelen (datum van realiseren, beschrijving van locatie en directe omgeving, foto's van de maatregelen en locaties van de maatregelen op kaart of luchtfoto, technische beschrijving van de maatregelen, zoals: (constructie)tekeningen, typenummer bij prefab, afmetingen, aantal, materiaal, aantal lagen, etc.);
  - c. Onderzoeksresultaten (vastgestelde soorten, functies en aantallen individuen);
  - d. Conclusie waaruit blijkt in hoeverre de maatregelen functioneren voor dezelfde soort, dezelfde functie en dezelfde aantallen individuen als in de oorspronkelijke situatie (voordat de werkzaamheden werden uitgevoerd);
  - e. Bewijs van registratie van waarnemingen van beschermde soorten in de NDFF.
17. De monitoringsrapportage dient uiterlijk op 1 juli na het jaar waarin de monitoring is uitgevoerd te worden verstuurd aan de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de ontheffing en de locatie.
18. De monitoringsresultaten kunnen gevolgen hebben voor de verplichtingen die zijn verbonden aan de ontheffing:

- a. Als voor het einde van de monitoringsperiode blijkt dat door de maatregelen de gewenste effecten behaald zijn, kan het bevoegd gezag besluiten dat eerder gestopt mag worden met de monitoring;
- b. Als blijkt dat de maatregelen niet de gewenste effecten hebben gehad, kan het bevoegd gezag extra maatregelen opleggen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

bron: "Activiteitenplan noordelijke reverbatterij Lunet III" van 23 mei 2023.

De mitigatie bestaat uit één stap; het verbeteren van het klimaat en de inrichting en beheer van een bestaand vleermuiswinterverblijf op fort Lunet IV. Tevens zal dit gebouw een permanente functie krijgen als vleermuiswinterverblijfplaats.

Nog voor het nazomerzwermseizoen, voor 15 juli 2023, wordt de betonnen kazemat op Lunet IV voorzien van 10 wegkruipstenen, 12 boorgaten en 6 wegkruipplaten van geperste houtcementplaten opgehangen (incempro) op 16, 18 en 20 mm van de wand. Ook worden de geschutgaten gedicht op een zodanige wijze dat toetreding (door mensen) door deze gaten niet meer mogelijk is.

Tevens wordt er een regenton geplaatst en de vloer voorzien van een laag van 5 cm schoon (vochtig) zand.

Op aanwijzing van een ecooloog worden de platen opgehangen en de wegkruipstenen geplaatst.

Uitvoering restauratiewerkzaamheden reverbatterij Lunetten III:

De werkzaamheden voor de casco restauratie, fase 1, worden buiten de overwinteringsperiode uitgevoerd. De eerste werkzaamheden hebben alleen betrekking op het herstelwerk aan de buitenzijde. De voorbereidende werkzaamheden starten op 15 juli 2022. De werkzaamheden eindigen of worden gestaakt op 15 september 2022. Na het staken van de werkzaamheden is het gebouw weer geschikt als overwinteringsplek voor vleermuizen.

Het tweede deel van de restauratiewerkzaamheden worden pas uitgevoerd na het verkrijgen van een ontheffing wet Natuurbescherming.

Afhankelijk van het tijdig verkrijgen van een ontheffing wet Natuurbescherming worden de geschutsgaten wel of niet voorzien van ramen. Bij het verkrijgen van de ontheffing wordt kort voor 15 september het gebouw door een ecooloog gecontroleerd op afwezigheid van vleermuizen, middels een visuele inspectie. Bij afwezigheid worden alle vleermuis openingen afgesloten.

Bij aanwezigheid van vleermuizen of bij het ontbreken van een geldige ontheffing worden de kozijnen nog niet voorzien van glas. Deze open te houden invlieg openingen worden aangegeven door de ecooloog. Na de winter, en na het verkrijgen van een ontheffing Wet Natuurbescherming, mogelijk omstreeks 30 april, worden deze ramen alsnog geplaatst.

Voor 15 juli 2023 zal de mitrailleur kazemat op Lunet 4 ingericht zijn als vleermuiswinterverblijfplaats en vanaf dat moment beheerd worden als zodanig.

Op het moment dat er een nieuwe gebruiker is gevonden, wordt de noordelijke reverbatterij van Lunet III verder ingericht voor de nieuwe functie. Dit wordt uitgevoerd nadat vleermuizen na de winterslaap vertrokken zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het gebouw door een ecooloog gecontroleerd op aanwezigheid van vleermuizen en daarna worden alle openingen afgesloten.

